

POSUDEK OPONENTA PÍSEMNÉ KVALIFIKAČNÍ PRÁCE

Název práce: Tango a devising
Autor/ka práce: Kristýna Břeská
Studijní program: nonverbální divadlo
Typ studijního programu: magisterský

Vymezení cíle a jeho naplnění:

Diplomantka v úvodu píše, že cílem její práce je popsat kvality divadelního procesu metodou devised theatre a to na pozadí její inscenace, která se inspiruje argentinským tangem. Snaží se definovat, co je to devised theatre a podle ní tu jde o to, že inscenace vzniká kolektivně bez připraveného textu nebo scénáře, čili jejími slovy „z ničeho“. Následují příklady odevšad, od Komenského až k Petře Tejnorové nebo Evě Staré. V této první části píše také o hranicích devised theatre, o strategii tvorby, kolektivu, výzkumu nebo procesualitě. Třetí část věnuje diplomantka inscenaci Laboka Tango tří tvůrců z AMU – K. Břeské, J. Zemana a V. Kužílkové. Píše tu o tom, jak probíhal tvůrčí proces, v jakém stylu zkoušení, o týdenním workshopu s Linneou Happonen atd. Je to ale všehochuť bez koncepce. A hlavně, téměř nic tu není o vztahu divadla a tanga. V závěru se pak přesune diplomantka jinam a bije se jako Ivce o finanční podporu devised theatre a divadelních alternativ a kritizuje divadelní průmysl.

Už z tohoto krátkého popisu je patrné, že do své práce vnáší spoustu témat, ale jejich podšívka je neurčitá. Zůstanu u toho podstatného. Z její práce jsem nezmoudřel a nejsem si jistý, co je to devised theatre. Devised v angličtině znamená něco jako navržené, vymyšlené, konceptuální. Jenomže diplomantka stále píše o kolektivní práci, improvizaci, bez autority dramatu nebo režie. O jakémsi tvůrčím procesu „zespod“.. Jen tak na okraj se zmíní o tom, že něco podobného probíhalo od 70. let 20. století, kde se tomu ale říkalo „collection creative“, kolektivní tvorba, která byla spojena s hnutím a rozvojem komun. V Americe, ve Francii a u nás se to odráželo např. v tvorbě Hanáckého divadla, Divadla Na provázku a dalších. V práci diplomantky jsou sice náznaky z jaké literatury přejala termín devised theatre, ale podle mne tu jde spíše o konceptualismus, přenášený z výtvarného umění. Konceptualismus, který je vlastní minimalismu a minimal art. Ale to už je něco jiného než divadla pracující na principu kolektivní tvorby.

Co kritizuji dále, je pro mne přehnaný verbalismus. Uvedu několik vět a termínů. Např. diplomantka přiznává, že studovala 9 let a nyní píše, že studium na nonverbálu (?) bylo „ponorem do čistě fyzického materiálu, odevzdáním se do jeho rukou.“ Studium režie bylo podle „Apollona, na nonverbálu podle Dionýsa“. „Devising nebo kolaborativní tvorba“, „Tango je divadlem v reálném světě a divadlo zase tangem“, „Imanentní autorství“, „Hledali jsme performativní způsob bytí, atmosféru, styl, naladění“, „Toužili jsme, aby se divák propadl do jevištní přítomnosti“. Devised Theatre je „tvorba absolutní“ nebo tu jde o absolutní ponoření do tvorby, atd. Myslím si, že stačilo.

Aktuálnost tématu (a relevance zvolené metodologie v případě diplomové práce):

Téma by mohlo být aktuální, kdybychom se dozvěděli něco o vztahu divadla a tanga na základě metody kolektivní tvorby.

Odborný přínos, původnost práce a její případné využití v praxi:

Ani významnější odborný přínos zde nevidím.

Logická stavba a členění práce:

S členěním práce na dvě části lze souhlasit, ale to je vše.

Formální úprava a náležitosti práce včetně jejího rozsahu:

Zdá se mi, že jako magisterská je tato práce přece jen krátká. Také příloh by mohlo být více, zvláště pokud jde o představení Laboka Tango.

Práce s informačními zdroji:

Literatura není obsáhlá a místy nejsou některé citace ani označené pod čarou, např. s. 44..

Jazyková, stylistická a terminologická úroveň:

Už zmíněný verbalismus a několik jazykových chyb.

Celkové/vlastní shrnutí hodnotitele:

Práci sice doporučuji k obhajobě, ale očekávám od diplomantky vyjasnění to zásadní, co kritizuji v bodě jedna ,

Otázky a náměty k diskuzi při obhajobě:

- 1) Vyjasnit ještě jednou pojem Devised theatre
- 2) Co je to Procesní a procesuální umění?
- 3) Proč je tango divadlem? Nebo divadlo tangem?

Doporučení práce k obhajobě:

Doporučuji.

Navrhovaná klasifikace: Podám návrh až po obhajobě.

Datum vypracování posudku:

15.8.2024

. Jan Hyvnar.
.....

Jméno oponenta práce

.....

(datum a podpis)

